

Streszczenie

Podjęta w rozprawie problematyka dotyczy akceptacji teleporad przez lekarzy pracujących w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) w Polsce. Warunkiem poprawy dostępu do świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej w Polsce jest akceptacja teleporad przez lekarzy. Głównym celem rozprawy było zidentyfikowanie czynników determinujących zamiar korzystania z teleporad przez lekarzy w placówkach POZ w Polsce i ich pogłębiona analiza przy wykorzystaniu opracowanego modelu akceptacji teleporad.

Prezentowany w rozprawie model akceptacji teleporad sformułowano na podstawie teoretycznych założeń modelu akceptacji technologii (TAM) i dostosowano do specyfiki udzielania teleporad przez lekarzy w placówkach POZ. Do modelu włączono następujące czynniki: postrzegana użyteczność teleporad (PU), postrzegana łatwość korzystania z systemu teleporad (PEOUa), postrzegana łatwość dostępu do informacji w systemie teleporad (PEOUb), autonomia decyzyjna (AUT), wpływ społeczny (WS), wizerunek (W), postrzegana interakcja z pacjentem (PI) poczucie własnej skuteczności (SE) oraz zamiar korzystania (IB).

Pierwsza faza badania, realizowana w latach 2021–2022 obejmowała gromadzenie danych ilościowych i ich analizę przy użyciu modelowania równań strukturalnych (PLS-SEM) w celu empirycznej weryfikacji modelu badawczego. Następnie w 2024 r. przeprowadzono badanie jakościowe, mające na celu ewaluację modelu akceptacji teleporad. Zastosowanie podejścia mieszanego pozwoliło autorowi na pogłębione zrozumienie czynników wpływających na zamiar korzystania z teleporad przez lekarzy.

Porównanie wyników obu faz – ilościowej i jakościowej – umożliwiło sformułowanie kluczowych wniosków oraz rekomendacji dotyczących usprawnienia organizacji wykorzystania teleporad w placówkach POZ. Badania wykazały, że najważniejszymi czynnikami wpływającymi na zamiar korzystania z teleporad przez lekarzy są postrzegana użyteczność teleporad oraz autonomia decyzyjna lekarzy.

Model akceptacji teleporad, opracowany i zweryfikowany pod kątem jego właściwości psychometrycznych, stanowi wartościowe narzędzie badawcze, które może być wykorzystane w przyszłych badaniach, umożliwiając identyfikację i wyjaśnienie akceptacji teleporad wśród lekarzy różnych specjalizacji medycznych w kontekście technologiczno-społecznym.

Słowa kluczowe: model akceptacji teleporad, zamiar korzystania z teleporad, akceptacja teleporad, determinanty akceptacji teleporad, technologia w POZ, model akceptacji technologii